

Kemény János¹: Iráni háttérű terrorista tevékenység az Irán elleni háború kitörése óta Európában

Vezetői összefoglaló

- Az iráni háttérű, támogatású vagy szervezésű terrorcselekmények száma az Irán elleni háború kitörése óta jelentősen megnőtt Európában. Ezeket egy új, március közepe előtt ismeretlen csoport, az Igazak Társainak Iszlám Mozgalma (*Harakat Ashab al-Yamin al-Islamiya*, HAYI) nevében hajtották végre.
- A támadások elsődleges célterülete Nyugat-Európa, azon belül is Nagy-Britannia, Hollandia és Belgium.
- A nyugat-európai támadások elsődleges célpontjai helyi zsidó közösségek, a másodlagos célpontok amerikai érdekeltségek voltak, de iráni ellenzéki médiumot is ért támadás.
- Kelet-Európát sem kerülte el az iráni támadássorozat, és egy támadás Észak-Macedóniában is történt.
- A jelenlegi európai és amerikai források szerint a támadások mögött Irakban működő iráni proxy csoportok (elsősorban a Kataib Hezbollah) állnak. Ezek szervezett bűnözői körök, amelyeket anyagi és nem ideológiai okok motiválnak és interneten toborzott önkéntesek segítségével hajtották végre a támadásokat.

A 2026-os iráni háború kezdete óta számos olyan terrortámadás történt Európában, amiben iráni szálát feltételeznek vagy bizonyítottak a hatóságok. Irán európai területen korábban is hajtott végre fegyveres akciókat, ezek azonban elsősorban az Európában élő iráni ellenzéki diaszpóra tagjai ellen irányultak. 2026 márciusa óta azonban egy korábban ismeretlen szervezet, az Igazak Társainak Iszlám Mozgalma (*Harakat Ashab al-Yamin al-Islamiya*, HAYI) vállalta magára az európai akciókat. Az elemzés az iráni állami támogatású terrorizmus trendjeit tekintti át és aktuális jellemzőit értékeli a nyugati államokban, kiemelten Európában.

Bevezetés

Az iráni fenyegetés nem történelmi jellegű, és nem korlátozódik egy szűk területre. Az iráni ambíciók nem nevezhetők folyamatosnak, és az iráni belpolitikai fejleményekkel is összefüggésben van a terrorcselekmények intenzitásának változása. A legismertebb a Mykonos merénylet néven ismertté vált fegyveres támadás volt 1992-ben Németországban, amiben négy iráni kurd ellenzéki aktivista halt meg,² és aminek nyomán az Európai Unió szankcionálta Iránt.³ Aktuálisan 2020 januárja, Kassem Szulejmáni tábornok, a Forradalmi Gárda Kudszi egysége parancsnokának amerikai megölése óta lehetünk tanúi intenzívebb támadásoknak.⁴

A brit hatóságok 2016-ban úgy értékelték, hogy Irán az emberrablásokat és a célzott gyilkosságokat az állami politika részévé tette, és hajlandó az Egyesült Királyságban tartózkodó iráni ellenzékiek elrablására vagy szélsőséges helyzetben az Egyesült Királyságban tartózkodók megölésére. A brit parlament egy, a témában készült nyilvános összefoglalója szerint az irániak érdeklődése elsősorban az Egyesült Királyságban tartózkodó iráni ellenzékiekre irányul, és az iráni Hírszerzési és Biztonsági Minisztérium, valamint a Forradalmi Gárda hírszerzésének kiemelt területe az ellenzékiek elleni tevékenység. Brit megítélés szerint az iráni rezsim a diaszpórában élő iráni ellenzékiek elleni harcot létfontosságúnak tartja, és a brit földön végrehajtott ilyen irányú akcióit nem britek elleni fellépésként értékeli.⁵ Ez az értékelés az Európában tapasztalható műveletekre szélesebben is alkalmazható.

¹ KEMÉNY JÁNOS (kemeny.janos@uni-nke.hu) az NKE JLI SVKP tudományos főmunkatársa.

² Sven GOLDMANN: *Mykonos-Attentat: Auftragsmord in Wilmersdorf*. [online], 2012. 09. 16. Forrás: tagesspiegel.de [2026. 05. 26.]; és *The verdict that shook Iran and Europe*. [online], 2012. Forrás: reuters.com [2026. 05. 24.]

³ *Declaration by the European Union on Iran*. [online], 1997. Forrás: ec.europa.eu [2026. 05. 24.]

⁴ Yoram SCHWEITZER – Anat SHAPIRA: *Iran's Involvement in the International Terrorism Arena*. [online], 2025. Forrás: inss.org.il [2026. 06. 06.], 35.

⁵ *Intelligence and Security Committee of Parliament Iran*. [online], 2025. 07. 25. Forrás: isc.independent.gov.uk [2026. 05. 25.], 49–50

John Lukacs

Stratégiai Védelmi Kutatási Elemzések

2026/9

Az utóbbi években Európában a legnagyobb port kavaró eset az volt, amikor francia információk nyomán a belga hatóságok őrizetbe vettek egy iráni diplomatát, aki a francia hatóságok szerint bombamerényletet akart végrehajtani egy iráni ellenzéki csoport konferenciáján. A lefolytatott perben az iráni diplomatát 2021-ben 20 év börtönre ítélték.⁶ 2023-ban kicserélték egy segélyszervezet belga munkatársára, akit az iráni hatóságok kémkedés vádjával negyven év börtönbüntetésre ítélték.⁷ 2018-ban a holland hatóságok kiutasítottak két iráni diplomatát, mert bizonyítottak látták, hogy két iráni disszidens megölésében vettek részt 2015-ben és 2017-ben.⁸ 2023-ban egy német bíróság egy iráni születésű német állampolgárt ítélt két év szabadságvesztésre, mivel megpróbált egy zsinagógát felgyújtani (helyette egy iskolát gyújtott fel). A bíróság bizonyítottan látta, hogy iráni állami megrendelésre történt a gyújtogatás.⁹ 2023-ban Madridban Alejo Vidal-Quadras spanyol szélsőjobboldali politikusra lőttek rá és sebesítették meg. A spanyol hatóságok szerint a merénylet az Irán-ellenes magatartására volt visszavezethető.¹⁰ Csekély figyelmet kapott a holland Általános Hírszerző és Biztonsági Szolgálat (*Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst*, AIVD) állítása, miszerint 2024-ben egy Hollandiában élő iráni állampolgárságú ellenzéki személy ellen merényletet kíséreltek meg. Az AIVD szerint a spanyolországi és hollandiai merénylet hasonló végrehajtása valószínűsíti, hogy Irán volt a megrendelő mindkét esetben.¹¹ Ezen események hatására az EU 2026. január 29-én az iráni Forradalmi Gárdát terrorizmust támogató szervezetnek minősítette és szankcionálta.¹² 2026 júniusában a brit hatóságok elítéltek két román állampolgárt, mert egy iráni ellenzéki médium újságírója ellen hajtottak végre késes támadást 2024-ben, a brit bíróság megítélése szerint az iráni állam megbízásából.¹³ Keir Starmer brit miniszterelnök a 2026. február 28-i, az Irán elleni háború alkalmából a brit parlamentben tartott beszédében jelezte, hogy Irán 2025-ben 20 potenciálisan halálos merényletet támogatott az Egyesült Királyság területén.¹⁴

A fenyegetés természetesen nem korlátozódik Európára. Az amerikai hatóságok számos esetben emeltek vádat iráni háttérű merényletek, illetve merénylettervek miatt: 2022-ben John Bolton¹⁵, 2024-ben Donald Trump¹⁶ ellen terveztek merényletet. Iráni ellenzékiek elleni merénylettervekre is több esetben fény derült az Egyesült Államok területén,¹⁷ egy esetben például a kanadai állampolgárságú Hells Angels motorosbanda-tagok bevonásával.¹⁸ 2024-ben az Egyesült Államok igazságügy-minisztériuma a Forradalmi Garda egy dandártábornoka ellen emelt vádat, mert kelet-európai bűnözői csoportokat megbízva meg akart öletni egy amerikai állampolgárságú újságírót.¹⁹ Az iráni műveletek kiterjedtek Kanadára is. A volt kanadai igazságügy-miniszter és az iráni rezsim kritikusa, Irwin Cotler is célpontja volt egy meghiúsított merényletnek.²⁰

⁶ AFP: [Iran diplomat's 20-year sentence for France bomb plot confirmed](#), [online], 2021. május 5. Forrás: france24.com [2026. 05. 24.]

⁷ David GRITTEN: [Olivier Vandecasteele: Belgian aid worker freed in exchange for Iranian diplomat](#), [online], 2023. május 26. Forrás: bbc.com [2026. 06. 06.]

⁸ [Netherlands recalls ambassador to Iran](#), [online], 2019. április 03. Forrás: dw.com [2026. 05. 25.]

⁹ Jean-Philipp BAECK: [Terror im Auftrag Teherans](#), [online], 2023. december 21. Forrás: taz.de [2026. 05. 25.]

¹⁰ [Spanish court says attempt on former politician's life linked to opposition to Iran leadership](#), [online], 2025. július 9. Forrás: reuters.com [2026. 05. 25.]

¹¹ [AIVD annual report 2024](#), [online], 2025. Forrás: english.aivd.nl [2026. 05. 25.] 45-46. o.

¹² [EU terrorist list: Council designates the Islamic Revolutionary Guard Corps as a terrorist organisation](#), [online], 2026. február 19. Forrás: consilium.europa.eu [2026. 06. 06.]

¹³ [Two convicted over targeted knife attack on Iran International journalist](#), [online], 2026. június 5. Forrás: cps.gov.uk [2026. 06. 06.]

¹⁴ [PM statement on Iran: 28 February 2026](#), [online], 2026. február 28. Forrás: gov.uk [2026. 06. 06.]

¹⁵ [Member of Iran's Islamic Revolutionary Guard Corps \(IRGC\) Charged with Plot to Murder the Former National Security Advisor](#), U.S. Justice Department, [online], 2022. augusztus 10. Forrás: justice.gov [2026. 05. 24.]

¹⁶ [Justice Department Announces Murder-For-Hire and Related Charges Against IRGC Asset and Two Local Operatives](#), [online], 2024. november 08. Forrás: justice.gov [2026. 05. 24.] és [Iranian Intelligence Agent Convicted of Terrorism and Murder for Hire in Connection With Foiled Plot to Assassinate U.S. Politicians And Government Officials](#), [online], 2026. március 6. Forrás: justice.gov [2026. 05. 24.]

¹⁷ Lásd pl.: [Justice Department Announces Charges and New Arrest in Connection with Assassination Plot Directed from Iran](#), [online], 2023. január 27. Forrás: justice.gov [2026. 05. 24.] és [Two Russian Mob Leaders Sentenced to 25 Years in Prison for Murder-For-Hire Targeting a Journalist on Behalf of the Iranian Government](#), [online], 2025. október 30. Forrás: justice.gov [2026. 05. 24.]

¹⁸ Alexander PANETTA: [Iran allegedly hired Canadians to conduct assassinations on U.S. soil, according to indictment](#), [online], 2024. január 29. Forrás: cbc.ca [2026. 05. 24.]

¹⁹ [Justice Department Announces Murder-For-Hire Charges Against Islamic Revolutionary Guard Corps Brigadier General and Former Intelligence Officer and Members of an Iranian Intelligence Network](#), [online], 2024. október 22. Forrás: justice.gov [2026. 05. 25.]

²⁰ Christian NOEL, Peter ZIMONJIC: [Former justice minister Irwin Cotler says RCMP told him Iranian plot to kill him was foiled](#), [online], 2024. november 18. Forrás: cbc.ca [2026. 05. 24.]

John Lukacs

Stratégiai Védelmi Kutatási Elemzések

2026/9

Az iráni ambíciók globális irányát mutatja, hogy Ausztrália is kiutasította 2025-ben az iráni nagykövetet, mivel a helyi zsidó közösségek elleni támadások megszervezésével vádolták a Forradalmi Gárdát,²¹ majd 2025 novemberében a Forradalmi Gárdát a terrorizmust államilag támogató szervezetnek minősítették.²² A növekvő fenyegetés hatására 2025 júliusában tizennégy ország közös nyilatkozatot adott ki, amiben elítélték az Iránból kiinduló fenyegetést.²³ 2025 szeptemberében a G7-ek hasonló nyilatkozatot fogadtak el.²⁴

Az Irán elleni háború és a HAYI megjelenése

A fentiek tükrében a 2026. február 28-án Irán ellen indított amerikai–izraeli hadműveletek egyik várható következménye volt, hogy az irániak terrorakciók végrehajtásával fognak válaszolni (ezzel a várakozással összhangban az Europol figyelmeztetést is kiadott).²⁵ Az irak–iráni háborút követő időszakból vannak tapasztalatok: iráni proxy-csoportok szervezésével vagy segítségével történtek már ilyen támadások. Ezek közül a legismertebbek az Argentínában a Hezbollah által végrehajtott merényletek 1992-ben az izraeli nagykövetség²⁶ és 1994-ben egy zsidó kulturális központ²⁷ ellen. A 2026-os háború kitörését megelőzően voltak arra utaló jelek, hogy a Hamasz aktívan próbál támadásokat tervezni Európában (német²⁸ és dán²⁹ hatóságok tartóztattak le gyanúsítottakat azzal a váddal, hogy támadások előkészítésében vettek részt, a háború kitörése óta pedig a görög hatóságok hajtottak végre ilyen letartóztatást³⁰).

Az Iránhoz köthető európai terrorakciókra nem kellett sokat várni, azonban nem a megszokott iráni proxy-csoportok nevével fémjelzett támadási hullámnak lehettünk tanúi. A másik különbség, hogy az argentin példákkal ellentétben nem a nagy és látványos, sok halálos áldozattal és jelentős anyagi kárral járó támadásokra koncentráltak, hanem a kicsi, halálos áldozatot nem követelő, csekély anyagi kárt okozó, vallási és szimbolikus, legtöbbször „puha” célpontok ellen végrehajtott támadásokra, amiknek az elsődleges célpontjai az európai zsidó közösségek voltak. A támadási hullám elsősorban Nyugat-Európára terjedt ki, azon belül az Egyesült Királyság nevezhető a legfontosabb célterületnek. (Észak-Amerikában is több támadásra került sor, amit a jelen elemzés nem vizsgál.)

Az európai akciókat egy korábban ismeretlen szervezet, az Igazak Társainak Iszlám Mozgalma (*Harakat Ashab al-Yamin al-Islamiya*, HAYI) vállalta magára. A csoport március 9-én tűnt fel, amikor a Telegram és az X felületén vállalta a felelősséget az első, nem sokkal korábban végrehajtott merényletért Belgiumban. Az eddigi fontosabb merényletek és merényletkísérletek, amiket a HAYI vállalt magára, a következők:

- 2026. március 9. Belgium: Liège városában éjjel négy órakor robbanás történt egy történelmi zsinagóga közelében.³¹ Nem sokkal később közzétettek egy, a merényletet a HAYI nevében elvállaló videót.³²

²¹ Kevin SHALVEY: [Australia accuses Iran of directing antisemitic attacks, says Iran's ambassador will be expelled](#), [online], 2025. augusztus 25. Forrás: abcnews.com [2026. 06. 06.]

²² [Islamic Revolutionary Guard Corps listed as a state sponsor of terrorism](#) [online], 2025. november 27. Forrás: foreignminister.gov.au [2026. 06. 06.]

²³ [Joint Statement on Iranian State Threat Activity in Europe and North America](#), [online], 2025. július 31. Forrás: state.gov [2026. 05. 25.]

²⁴ [G7 Rapid Response Mechanism \(RRM\) Statement on Iranian Transnational Repression and Other Malign Activities](#), [online], 2025. szeptember 12. Forrás: state.gov [2026. 05. 25.]

²⁵ Sarantis MICHALOPOULOS: [EXCLUSIVE: EU terrorism threat heightened due to Iran, Europol says](#), [online], 2026. március 6. Forrás: euractiv.com [2026. 05. 25.]

²⁶ Matthew LEVITT: [Hezbollah's 1992 Attack in Argentina Is a Warning for Modern-Day Europe](#), [online], 2013. március 19. Forrás: washingtoninstitute.org [2026. 05. 25.]

²⁷ [Argentina court blames Iran for deadly 1994 bombing of Jewish center](#), [online], 2024. április 12. Forrás: theguardian.com [2026. 05. 25.]

²⁸ [Offenbar Hamas-Anschlag in Deutschland vereitelt](#), [online], 2025. október 01. Forrás: tagesschau.de [2026. 05. 25.] és [Mutmaßliches Hamas-Mitglied festgenommen](#), [online], 2025. november 12. Forrás: tagesschau.de [2026. 05. 25.]

²⁹ [Man imprisoned in terrorism case with links to Hamas and criminal gangs](#), [online], 2025. május 19. Forrás: pet.dk [2026. 05. 25.]

³⁰ Costas KANTOURIS: [Greek police arrest a Palestinian man on suspicion of planning attacks](#), [online], 2026. június 7. Forrás: apnews.com [2026. 06. 08.]

³¹ [Explosion at Liège synagogue raises fears of Iran-linked terror cells in Europe](#), [online], 2026. március 13. Forrás: belganewsagency.eu [2026. 05. 24.]

³² [Video footage of Liège synagogue attack examined, responsibility claim investigated](#), [online], 2026. március 12. Forrás: vrt.be [2026. 05. 25.]

John Lukacs

Stratégiai Védelmi Kutatási Elemzések

2026/9

- 2026. március 13. Hollandia: egy rotterdami zsinagóga elleni robbantásnál vizsgálták, hogy az ki-mérintette-e a terrorizmus fogalmát: a négy elkövető életkora 17-19 év között volt.³³ A HAYI vállalta a támadást.³⁴
- 2026. március 14. Hollandia: egy amszterdami zsidó iskola közelében történt robbantást vizsgáltak, személyi sérülés nem történt.³⁵ A HAYI vállalta ezt a támadást is.³⁶
- 2026. március 15. Hollandia: Amszterdamban egy amerikai bank épületének közelében történt robbantás, amit a HAYI vállalt magára.³⁷
- 2026. március 23. Nagy-Britannia: egy zsidó segélyszervezet tulajdonában lévő négy mentőautót gyűjtöttek fel Londonban.³⁸ A gyűjtögetést a HAYI vállalta,³⁹ de a brit hatóságok kezdetben nem terrorista cselekményként kezelték az ügyet. A brit rendőrség két gyanúsítottat letartóztatott,⁴⁰ rövidebb később még két gyanúsítottat vettek őrizetbe.⁴¹ Később a londoni rendőrség terrorizmus-ellenes részlege folytatta a nyomozást.⁴²
- 2026. március 24-ről 25-re virradó éjszaka. Belgium: egy autót gyűjtöttek fel Antwerpen zsidó negyedében. A HAYI vállalta a merényletet. Két fiatalok elkövetőt tartóztatott le a rendőrség.⁴³
- 2026. március 28. Franciaország: Párizsban a Bank of America kirendeltsége közelében robbantásos merénylet történt. A francia rendőrség tetten érte az elkövetőket, egy főt helyben letartóztatott, egy elmenekült.⁴⁴ A francia hatóságok összesen három gyanúsítottat tartóztatottak le, az Irán elleni háborúhoz kapcsolták a merényletet.⁴⁵ A HAYI felelősséget vállalt a merényletért, a francia hatóságok a végrehajtás módját a hollandiai és belga esetekkel összhangban lévőnek minősítették.⁴⁶
- 2026. április 4. Hollandia: egy Izrael-párti szervezet székhelye előtt robbantás történt Nijkerk városában.⁴⁷ A HAYI vállalta a felelősséget, de elkövetői videót nem tett közzé, csak fényképeket.⁴⁸
- 2026. április 10. Németország: Münchenben az Eclipse Grillbar nevű éttermet megpróbálták felgyújtani. A HAYI vállalta a felelősséget.⁴⁹

³³ [Netherlands probing if Rotterdam synagogue attack has Iran link, minister says](#), [online], 2026. március 17. Forrás: reuters.com [2026. 05. 24.]

³⁴ [British police are probing a shadowy Islamic group amid arson spree at Jewish sites](#), [online], 2026. április 20. Forrás: nbcnews.com [2026. 05. 26.]

³⁵ [Explosion at Amsterdam Jewish school 'a deliberate attack' says mayor](#), [online], 2026. március 14. Forrás: bbc.com [2026. 05. 24.]

³⁶ [British police are probing a shadowy Islamic group amid arson spree at Jewish sites](#), [online], 2026. április 20. Forrás: nbcnews.com [2026. 05. 26.]

³⁷ [Amsterdam police probe new blast claimed by same group that claimed Jewish school explosion](#), [online], 2026. március 16. Forrás: reuters.com [2026. 05. 25.] és [Iraqi National Arrested and Charged with Providing Material Support to Iranian-Backed Terrorist Organizations and Directing Attacks Targeting U.S. Citizens and Interests](#), [online], 2026. május 15. Forrás: justice.gov [2026. 05. 26.]

³⁸ Jill LAWLESS: [UK police arrest 2 men over arson attack on ambulances belonging to a Jewish charity](#), [online], 2026. március 25. Forrás: apnews.com [2026. 05. 24.]

³⁹ Jill LAWLESS és Danica KIRKA: [An arson attack leaves Britain's Jewish community feeling vulnerable](#), [online], 2026. március 24. Forrás: apnews.com [2026. 05. 24.]

⁴⁰ Associated Press: [U.K. police arrest 2 men in arson attack on ambulances belonging to a Jewish charity](#), [online], 2026. március 25. Forrás: nbcnews.com [2026. 05. 24.]

⁴¹ Reuters: [UK police arrest fourth suspect at court over attack on Jewish ambulances](#), [online], 2026. április 4. Forrás: cnn.com [2026. 05. 24.]

⁴² Winnie AGBONLAHOR: [Man arrested over attacks on Jewish community in London](#), [online], 2026. április 27. Forrás: bbc.com 2026. 05. 26.]

⁴³ Jackie Hajdenberg: [Antisemitic attacks in Europe raise questions about new, shadowy 'terror group'](#), [online], 2026. március 25. Forrás: timesofisrael.com [2026. 06. 08.]

⁴⁴ [French police thwart a suspected bombing outside a Bank of America building in Paris](#), [online], 2026. március 28. Forrás: apnews.com [2026. 05. 24.]

⁴⁵ Neil MURPHY: [Three arrested in Paris after attempted bomb attack outside Bank of America](#), [online], 2026. március 29. Forrás: bbc.com [2026. 05. 24.]

⁴⁶ Sylvie CORBET: [France suspects an Iran link after foiling bomb attack outside Bank of America](#), [online], 2026. március 30. Forrás: apnews.com [2026. 05. 24.]

⁴⁷ AFP: [Explosion hits pro-Israel centre in the Netherlands](#), [online], 2026. április 4. Forrás: rfi.fr [2026. 05. 25.]

⁴⁸ [Explosion hits pro-Israel centre in the Netherlands](#), [online], 2026. április 4. Forrás: france24.com [2026. 05. 26.]

⁴⁹ Shahrzad Eden OSTERER, Lisa WRESCHNIK, Benedikt NABBEN: [Nach Anschlag auf Münchner Restaurant: Wer steckt hinter HAYI?](#) [online], 2026. május 6. Forrás: br.de [2026. 05. 25.]

- 2026. április 12. Észak-Macedónia: egy szkopjei zsinagóga ajtaját és udvarát ismeretlenek felgyújtották. A HAYI videóban vállalta a felelősséget a támadásért. Az észak-macedón hatóságok két főt tartóztattak le a merénylettel kapcsolatban.⁵⁰
- 2026. április 15. Nagy-Britannia: a londoni Finchley Reformzsinagóga elleni sikertelen merénylet. A brit hatóságok két főt letartóztattak.⁵¹ A HAYI vállalta a felelősséget a támadásért.⁵²
- 2026. április 15. Nagy-Britannia: Londonban a perzsa nyelvű Volant Media médiacég épületét próbálták felgyújtani, sikertelenül. A brit hatóságok egy 21 éves, egy 19 éves és egy 16 éves brit állampolgárt tartóztattak le.⁵³ A HAYI ebben az esetben is vállalta a felelősséget a támadásért.⁵⁴
- 2026. április 17. Nagy-Britannia: a HAYI egy közösségi médián közzétett videójában azt állította, hogy a londoni izraeli nagykövetséget veszélyes anyagokat hordozó drónokkal támadta. A nagykövetség épületét nem érte támadás, a brit rendőrség egy a követség épületéhez közel eső parkot kutatott át vegyvédelmi felszerelésben.⁵⁵
- 2026. április 29. Nagy-Britannia: egy férfi Londonban két brit zsidó lakosra támadt, akiket megsebesített.⁵⁶ A HAYI ezt a támadást is vállalta.⁵⁷

A HAYI több olyan merényletet is vállalt az interneten, amik nem történtek meg.⁵⁸ Arra is volt példa, hogy egy használaton kívüli londoni zsinagóga elleni támadást a HAYI által használt csatorna megemlítt, de nem vállalt felelősséget a támadásért, pedig a kivitelezés illett az addigi elkövetési sémába.⁵⁹

A szervezet videóinak terjesztésében olyan internetes csatornák játszottak kiemelkedő szerepet, amelyek az iráni proxy csoportokhoz köthetők, mint az iraki síita Asaib Ahl al-Haq, a libanoni Hezbollah, vagy a jemeni Ansar Allah csoportok. Az ICCT elemzése szerint a HAYI arab nyelvű kommunikációjában vannak feltűnő nyelvtani hibák, a csoport által alkalmazott szimbolika pedig nagyban hasonlít az Irán-barát iraki síita milíciák által használtra.⁶⁰ A csoport angolul, héberül és arabul adott közre nyilatkozatokat, perzsául nem.⁶¹ A csoport egyik csatornájának adminisztrátora írásban még a CBS News-nak is nyilatkozott.⁶²

A BBC adatai szerint a brit támadások kapcsán április 27-ig a hatóságok 26 főt tartóztattak le.⁶³ Ahogy a más országokban leírt esetek mutatják, a helyi hatóságok sok esetben elfogták a merényletek kivitelezőit. Ez jól illusztrálja a bevezetőben is felvázolt trendet: a merényletek végrehajtásához helyi bűnözői csoportokat vagy online toborzott, főleg fiatal elkövetőket alkalmaznak, akik anyagi és nem ideológiai motivációból cselekszenek. Ez magyarázza a támadások széles földrajzi szórását is. Azonban ez a megközelítés korlátozza a merényletek komplexitását és az okozott károkat, ugyanakkor a „puha” célpontok ellen aránylag nagy támadási volument tudtak produkálni, és a cél a jelek szerint a nyugat-európai zsidó közösségek biztonságérzetének aláásása, valamint az iráni félnek kedvező propaganda generálása.

⁵⁰ Michael STARR: [Two charged for terrorism after arson attack against Skopje synagogue](#), [online], 2026. május 1. Forrás: jpost.com [2026. 05. 25.]

⁵¹ Victoria COOK: [Arrests after attempted arson attack on synagogue](#), [online], 2026. április 15. Forrás: bbc.com [2026. 05. 25.]

⁵² Meliha KESMER: [What Is HAYI, The Shadowy Islamist Group Claiming Attacks Across Europe?](#) [online], 2026. április 17. Forrás: rferl.com [2026. 05. 25.]

⁵³ Winnie AGBONLAHOR: [Three charged with arson on Persian media offices](#), [online], 2026. április 17. Forrás: bbc.com [2026. 05. 25.]

⁵⁴ Meliha KESMER: [What Is HAYI, The Shadowy Islamist Group Claiming Attacks Across Europe?](#) [online], 2026. április 17. Forrás: rferl.com [2026. 05. 25.]

⁵⁵ Aurelia FOSTER: ['Embassy drone threat' closes Kensington Gardens](#), [online], 2026. április 17. Forrás: bbc.com [2026. 05. 24.]

⁵⁶ Daniel SANDFORD: [Golders Green attack suspect to stand trial next year](#), [online], 2026. május 15. Forrás: bbc.com [2026. 05. 26.]

⁵⁷ Gavin BLACKBURN: [HAYI group claims responsibility for stabbing two Jewish men in north London](#), [online], 2026. április 29. Forrás: euronews.com [2026. 05. 26.]

⁵⁸ Julian LANCHÈS: [Hybrid Threat Signals: Assessing Possible Iranian Involvement in Recent Attacks in Europe](#), [online], 2026. március 23. Forrás: icct.nl [2026. 05. 25.]

⁵⁹ Vikram DODD és Helena HORTON: [Police investigate suspected arson attack at former synagogue in east London](#), [online], 2026. május 5. Forrás: theguardian.com [2026. 05. 26.]

⁶⁰ Julian LANCHÈS: [Hybrid Threat Signals: Assessing Possible Iranian Involvement in Recent Attacks in Europe](#), [online], 2026. március 23. Forrás: icct.nl [2026. 05. 25.]

⁶¹ Meliha KESMER: [What Is HAYI, The Shadowy Islamist Group Claiming Attacks Across Europe?](#) [online], 2026. április 17. Forrás: rferl.com [2026. 05. 25.]

⁶² Joanne STOCKER és Haley OTT: [Group claiming Europe antisemitic attacks tells CBS News it will target "U.S. and Israeli interests worldwide"](#), [online], 2026. március 25. Forrás: cbsnews.com [2026. 06. 08.]

⁶³ Winnie AGBONLAHOR: [Man arrested over attacks on Jewish community in London](#), [online], 2026. április 27. Forrás: bbc.com [2026. 05. 26.]

Az eddigi merényletek sorából kilóg a londoni késes támadás, aminek egyelőre nincs egyértelmű magyarázata, elképzelhető, hogy a HAYI oportunista módon vállalta és nem volt szerepe annak előkészítésében.⁶⁴

A szervezet tevékenysége alaposabban megvilágította Irán szervezett bűnözői csoportokkal való együttműködését is. Az Egyesült Államok már 2025-ben szankciókat hozott a svédországi központtal működő Foxtrot nevű szervezett bűnözői csoport ellen, amit az amerikai hatóságok azzal gyanúsítanak, hogy többek között 2024-ben iráni megrendelésre hajtott végre támadást Izrael stockholmi nagykövetsége ellen, de kapcsolatba hozták iráni disszidensek ellen tervezett merénylettel is. A Foxtrot transznacionális bűnözői hálózat elsődleges tevékenysége a drogcsempészet, erőszakos akcióiban pedig rendszerint fiatal elkövetőket alkalmaz. Az amerikai hatóságok szerint a csoport alapítója, Rawa Majid közvetlen kapcsolatban áll az iráni Hírszerzési és Biztonsági Minisztériummal.⁶⁵ (Nem ez az egyetlen szál, ami a Közel-Kelettel kapcsolja össze a csoportot: az Europol 2026 januárjában adott hírt arról, hogy Irakban fogták el a Foxtrot egyik tagját, aki a Svédországban végrehajtott erőszakos cselekmények szervezője és fiatalkorú végrehajtók toborzója volt.)⁶⁶ A brit hatóságok követték az amerikai példát, és ők is szankcionálták a Foxtrot hálózatot.⁶⁷ Az ICCT elemzése rámutat, hogy a HAYI által több esetben bevetett robbanó eszközök alkalmazásában a holland-belga térségben működő szervezett bűnözői csoportnak nagy tapasztalata van, ami valószínűsíti a helyi bűnözői csoportok részvételét a merényletek végrehajtásában.⁶⁸

Az iraki érintettséget erősítette az amerikai igazságügy-minisztérium bejelentése is az iraki Kataib Hezbollah csoporthoz tartozó Mohammad Baqer Saad Dawood Al-Saadi elfogásáról. Al-Saadi az amerikai vádak szerint 18 végrehajtott támadás megszervezésében vett részt Európában, és az Egyesült Államokban aktívan próbált támadásokat szervezni, többek között New Yorkban. Az amerikaiak arra is felhívják a figyelmet, hogy Al-Saadi szorosan együttműködött Kasszem Szolejmáni tábornokkal, a Forradalmi Gárda Kuds Erejének parancsnokával és Abu Mahdi al-Muhandisszal, a Kataib Hezbollah korábbi vezetőjével azok 2020-as megölése előtt. Az amerikaiak a HAYI hálózatát a Kataib Hezbollah részének tekintik, ami együttműködik a Forradalmi Gárdával és így iráni érdekeket szolgál. A sajtóközlemény tanulsága szerint az Al-Saadi által toborzott egyik amerikai végrehajtó valójában az amerikai bűnüldöző vagy hírszerző szerveknek dolgozott, így tudtak a közelébe férkőzni.⁶⁹ Sajtóértesülések szerint Al-Saadi az amerikai kapcsolatáról azt hitte, hogy egy mexikói drokartell tagja. Sajtóinformációk alapján Törökországban tartóztatták le, és a török hatóságok gyorsított eljárásban kiadták az Egyesült Államoknak.⁷⁰ Al-Saadi elfogása után együttműködött, és elmondta az amerikaiaknak, hogy stratégiai és hírszerzési kérdésekért, valamint a média és pszichológiai hadviselési műveletekért volt felelős. A médiafeladatokba a HAYI kommunikációja is beletartozott, ami részét képezte az iráni ellenállás tengelyének pszichológiai műveleteinek. A nála megtalált elektronikus eszközökön az amerikaiak találtak információkat, amik bizonyítják, hogy több HAYI támadás végrehajtójával személyesen kapcsolatban állt, illetve arra vonatkozó információkat is találtak, hogy hogyan koordinált a Kataib Hezbollah más tagjaival a médiatartalmak terjesztésében.⁷¹

Érdekes, hogy volt legalább egy olyan merénylet, amit a HAYI nem vállalt, de a végrehajtását és célválasztását tekintve illik a sémába: 2026. március 8-án a norvégiai Oszlóban robbantásos merényletet hajtottak végre az amerikai nagykövetség közelében, aminek nem volt sérültje és csekély anyagi kár keletkezett. A norvég rendőrség három iraki származású norvég állampolgárt tartóztatott le, akik testvérek

⁶⁴ Adrian SHTUNI: [Deniable, Disposable, Disruptive: Iran's Hybrid Warfare in Europe Demands a Proactive Response](#), [online], 2026. május 4. Forrás: [washingtoninstitute.org](#) [2026. 05. 26.]

⁶⁵ [Treasury Sanctions Swedish Gang and Leader Serving Iranian Regime](#), [online], 2025. március 12. Forrás: [home.treasury.gov](#) [2026. 05. 26.]

⁶⁶ [OTF GRIMM: Swedish organiser of serious violence arrested in Iraq](#), [online], 2026. január 12. Forrás: [home.treasury.gov](#) [2026. 05. 26.]

⁶⁷ [UK sanctions Iranian organised crime Network](#), [online], 2025. április 14. Forrás: [gov.uk](#) [2026. 06. 06.]

⁶⁸ Julian LANCHÈS: [Hybrid Threat Signals: Assessing Possible Iranian Involvement in Recent Attacks in Europe](#), [online], 2026. március 23. Forrás: [icct.nl](#) [2026. 05. 25.]

⁶⁹ [Iraqi National Arrested and Charged with Providing Material Support to Iranian-Backed Terrorist Organizations and Directing Attacks Targeting U.S. Citizens and Interests](#), [online], 2026. május 15. Forrás: [justice.gov](#) [2026. 05. 26.]

⁷⁰ Sareen HABESHIAN: [US charges Iraqi with plots to target Jews in cities from London to LA](#), [online], 2026. május 16. Forrás: [bbc.com](#) [2026. 05. 26.]

⁷¹ [Dual Iranian-Iraqi National Indicted for Providing Material Support to Terrorist Organizations](#), [online], 2026. május 28. Forrás: [justice.gov](#) [2026. 06. 08.]

John Lukacs

Stratégiai Védelmi Kutatási Elemzések

2026/9

voltak.⁷² A hatóságok a merénylet motivációjával kapcsolatban a jelen elemzés lezárásáig nem tettek közzé konkrétumot. Londonban volt még néhány gyújtogatás, amit a HAYI nem vállalt magára, de a végrehajtását tekintve illik a sorozatba, így nem zárható ki, hogy az ismertettnél több támadást hajtottak végre.

Következtetések

Az iráni fellépés nem nevezhető előzmény nélkülinek, ugyanakkor a méretei és módszertana számos tanulságot tartogat az európai hatóságok számára. A HAYI egy többszörös áttételen át tagadható, kis befektetéssel végrehajtott, jelentős médiavisszhangot keltő nyomásgyakorlási eszköz volt Irán kezében az európai államokkal szemben. Az eddig ismertté vált HAYI-hoz kapcsolható merényleteknek nem volt halálos áldozatuk, az aktív katonai műveletek alatt és a tűzszünet első szakaszában sikerült látványos műveleti tempót kialakítani és fenntartani, a sok letartóztatás ellenére is. A nyilvánosan elérhető információk alapján egyelőre nem világos, hogy mi váltotta ki a HAYI tevékenységének látszólagos visszaesését vagy megszűnését. Ebben minden bizonnyal közrejátszott Al-Saadi letartóztatása, amire valamikor május 14-e előtt került sor, mivel az amerikai közlés szerint ekkor vagy ekörül került amerikai őrizetbe.⁷³

A terrorelhárító fellépés kapcsán érdekes tanulság, hogy a brit és a kontinentális hatóságok eltérő módon kezelték a HAYI által végrehajtott támadásokat. A holland és a francia viszonylatban a terrorizmus vádja gyorsan megfogalmazódott, a brit hatóságok lassabban jutottak el a felismeréshez, hogy terrorista incidensként kezeljék az eseteket.

Jelenleg nem világos, hogy a HAYI modellt az irániak és iraki partnereik sikernek vagy kudarcnak tekintik-e. Amennyiben sikernek tekintik, a jövőben elképzelhető, hogy vagy a már „márkaismertségre” szert tett HAYI, vagy egy hasonló virtuális frontszervezet nevében a jövőben kiéleződő közel-keleti helyzetben újabb támadási hullámra kerül majd sor. Ha kudarcnak, úgy várhatóan kisebb volumenű, de látványosabb támadások megszervezésére kerülhet sor, ha ezt Irán szükségesnek tartja.

Az észak-macedóniai támadás azt is mutatja, hogy nem csak Nyugat-Európa a célterülete az iráni háttérű megtorló akcióknak. Irán már korábban is próbálkozott délkelet-európai műveletek végrehajtásával, önállóan és proxy-csoportokon keresztül is. Az albán hatóságok 2019-ben egy iráni Forradalmi Gárdához tartozó csoport felszámolását jelentették be, ami az országban lévő iráni ellenzéki csoport ellen tervezett támadást az albánok szerint,⁷⁴ 2012-ben a bolgár hatóságok a libanoni Hezbollah csoportot tették felelőssé egy izraeli turistacsoport elleni merényletért.⁷⁵ A jelenleg elérhető információk alapján nem lehet messzemenő következtetéseket levonni, hogy miért ez az egyetlen délkelet-európai helyszín az aktuális támadási hullámban, mindenesetre jelzi az ambíciót a támadások körének kiszélesítésére. Így a magyar hatóságoknak is fel kell készülniük a jövőben ilyesfajta műveletek felderítésére, illetve lehetőség szerint megelőzésére, együttműködve a szövetséges államok hírszerző és terrorellenes hatóságaival is.

⁷² [Three brothers arrested in Norway over bomb attack on US embassy in Oslo](#), [online], 2026. március 11. Forrás: aljazeera.com [2026. 05. 24.]

⁷³ [Dual Iranian-Iraqi National Indicted for Providing Material Support to Terrorist Organizations](#), [online], 2026. május 28. Forrás: justice.gov [2026. 06. 08.]

⁷⁴ Associated Press: [Albanian police say Iranian 'terror cell' planned to attack exiles](#), [online], 2019. október 23. Forrás: theguardian.com [2026. 06. 06.]

⁷⁵ Sally Abou ALJOUND: [Lebanese suicide bomber who killed 5 Israelis in Bulgaria is buried at Hezbollah cemetery](#), [online], 2025. április 12. Forrás: apnews.com [2026. 06. 06.]

John Lukacs

Stratégiai Védelmi Kutatási Elemzések

2026/9

Az „SVKK Elemzések” 2003 óta munkatársaink tematikus szakpolitikai elemzéseit megjelentető időszakos kiadvány, melyben a szerzők független kutatói álláspontjukat közlik.

Az NKE Eötvös József Kutatóközpont John Lukacs Intézetének keretében működő Stratégiai Védelmi Kutatási Program szakpolitikai kutatásokat végez, a kiadványaiban megjelenő elemzések, álláspontok, vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség vagy a kiadó véleményét. Az elemzésben foglalt információk, adatok, megállapítások tájékoztatás céljából készültek.

Kiadó: NKE Eötvös József Kutatóközpont John Lukacs Intézet Stratégiai Védelmi Kutatási Program

Szerkesztés és tördelés:
Tálas Péter

A kiadó elérhetősége:

1581 Budapest, Pf. 15.

Tel: 00 36 1 432-90-92

E-mail: jli@uni-nke.hu

2024 – : NKE Stratégiai Védelmi Kutatási Elemzések (ISSN 2063-4862)

2019–2024: NKE Stratégiai Védelmi Kutatóintézet Elemzések (ISSN 2063-4862)
2012–2019: NKE Stratégiai Védelmi Kutatóközpont Elemzések (ISSN 2063-4862)
2011–2012: ZMNE Stratégiai Védelmi Kutatóközpont Elemzések (ISSN 2063-4854)
2007–2011: ZMNE Stratégiai Védelmi Kutatóintézet Elemzések (ISSN 2063-4854)
2003–2007: ZMNE Stratégiai Védelmi Kutatóközpont Elemzések (ISSN 2063-4854)

© Kemény János